

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden**1.1 Produktidentifikator**

Handelsnavn : GTL
Produktkode : 001C0647
Registreringsnummer : 01-0000020119-75
CAS-Nr. : 848301-67-7
EF-Nr. : 481-740-5

1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anvendelse af stoffet/det kemiske produkt : Mellemfraktion i raffinering.
Se kap. 16 og/eller appendikserne for de registrerede anvendelser under REACH.
Se kap. 16 for de registrerede anvendelser under REACH.

Frarådede anvendelser :
Dette produkt må ikke benyttes til andet end det, der anbefales i afsnit 1 uden først at spørge leverandøren til råds.
Dette produkt må ikke benyttes til andet end det, der anbefales i afsnit 1 uden først at spørge leverandøren til råds.

1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Producent/leverandør : **A/S Dansk Shell**
Egeskovvej 265
DK-7000 Fredericia
Telefon : (+45) 79203522
Telefax : (+45) 79203544
Email kontakt for sikkerhedsdatablad : Spørgsmål til indholdet af dette sikkerhedsdatablad kan sendes til fuelSDS@shell.com

1.4 Nødtelefon : Giftlinjen +45 8212 12 12

Andre oplysninger : 2308296

PUNKT 2: Fareidentifikation**2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen****Klassificering (FORORDNING (EF) Nr. 1272/2008)**

Aspirationsfare, Kategori 1 H304: Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.
Supplerende faresætninger EUH066: Gentagen kontakt kan give tør eller revnet hud.

2.2 Mærkningselementer

Etikettering (FORORDNING (EF) Nr. 1272/2008)

Farepiktogrammer :

Signalord :

Fare

Faresætninger :

H304

FYSISK SKADELIGE VIRKNINGER:

Ikke klassificeret som en fysisk risiko i henhold til CLP-kriterierne.

SUNDHEDSFARE:

Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.

MILJØRISICI:

Ikke klassificeret som en miljøfare ifølge CLP-kriterierne.

Supplerende faresætninger :

EUH066

Gentagen kontakt kan give tør eller revnet hud.

Sikkerhedssætninger :

Forebyggelse:

P210

Holdes væk fra varme, varme overflader, gnister, åben ild og andre antændelseskilder. Rygning forbudt.

P280

Bær beskyttelseshandsker/ beskyttelsestøj/ øjenbeskyttelse/ ansigtsbeskyttelse.

Reaktion:

P301+ P310

VED INDTAGELSE: Ring straks til en GIFTCENTRAL eller læge.

P331

Fremkald IKKE opkastning.

Opbevaring:

P403 + P235

Opbevares på et godt ventileret sted. Opbevares køligt.

Bortskaffelse:

P501

Bortskaf indhold og beholdere ved passende affalds- eller genbrugscentre i overensstemmelse med lokale og landsdækkende bestemmelser.

2.3 Andre farer

Stoffet opfylder ikke alle screeningskriterierne for persistens, bioakkumulation og toksicitet og anses således ikke for at være PBT eller vPvB.

Let irriterende for åndedrætssystemet.

Høje koncentrationer kan påvirke centralnervesystemet, hvilket kan medføre hovedpine, svimmelhed og kvalme.

Ikke klassificeret som brandfarlig, men vil brænde.

Kan antænde på overflader ved temperaturer over selvantændelsestemperaturen.

Dampe i luftrummet på tanke og beholdere kan antænde og eksplodere ved temperaturer over

selvantændelsestemperaturen, hvor dampkoncentrationerne er inden for antændelses grænserne. Dette materiale er en statisk akkumulator.

Selv med korrekt jording og tilslutning kan dette materiale stadig akkumulere en elektrostatisk ladning.

Hvis tilstrækkelig ladning får lov til at akkumulere, kan der forekomme elektrostatiske udladninger og antændelse af brændbare luftdampblandinger.

Der kan dannes statisk elektricitet under pumpning. Statisk elektricitet kan forårsage brand.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1 Stoffer

Kemisk karakterisering : En sammensat blanding af karbonhydrider opnået fra et råmateriale, der er afledt af katalytisk hydrogenering af karbonmonoxid (Fischer-Tropsch-processen), eventuelt efterfulgt af en eller flere af følgende processer: hydrogenbehandling, hydroisomerisering, hydrokrakning. Den består overvejende af forgrenede og lineære alifatiske hydrokarboner, der har med karbonnumre mellem C8 og C26, og som koger mellem ca. 120 °C og 380 °C.

Farlige komponenter

Kemisk betegnelse	CAS-Nr. EF-Nr.	Koncentration [%]
Destillater (Fischer-Tropsch) C8-26 - Forgrenet og lineær	848301-67-7 481-740-5	<= 100

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Beskyttelse af førstehjælper : Når man giver førstehjælp, skal man sikre, at man er iført passende personlige værnemidler i henhold til hændelsen, skader og omgivelserne.

Hvis det indåndes : Behandling ikke nødvendig under normale anvendelsesforhold.
Søg læge hjælp hvis symptomerne ikke forsvinder.

I tilfælde af hudkontakt : Fjern det forurende tøj. Skyl det udsatte område med vand, og vask derefter med sæbe, hvis det er muligt.
Søg læge ved vedvarende irritation.

I tilfælde af øjenkontakt : Skyl øjnene med rigelige mængder vand.
Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let.
Fortsæt skylning.
Søg læge ved vedvarende irritation.

Ved indtagelse. : Ring alarmnummer for din placering/facilitet.
Fremkald ikke opkastning ved indtagelse. Transporter personen til nærmeste læge eller skadestue til yderligere

behandling. Hvis opkastning opstår spontant, skal hovedet holdes under hofterne for at undgå aspiration.
Hvis nogen af følgende forsinkede tegn og symptomer forekommer i løbet af de næste 6 timer, skal den tilskadedkomne transporteres til det nærmeste hospital: Feber over 38.3°C, åndenød, slim i brystet eller kontinuerlig hoste eller hvæsen.

4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Symptomer : Hvis materialet trænger ind i lungerne, kan tegn og symptomer omfatte hosten, kvælning, hvæsende vejrtrækning, problemer med at trække vejret, trykken for brystet, åndenød og/eller feber.
Start af respiratoriske symptomer kan være forsinket i flere timer efter eksponering.
Tegn og symptomer på hudirritation kan omfatte en brændende fornemmelse, rødme, hævelse og/eller blærer.

4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Behandling : Risiko for kemisk pulmonitis.
Kontakt en læge eller et giftcenter for at få vejledning.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1 Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler : Skum, vandspray eller -tåge. Pulver, kuldioxid, sand eller jord kan benyttes til små brande.
Uegnede slukningsmidler : Brug ikke vandstråle.

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Specifikke farer ved brandbekæmpelse : Ryd brandområdet for alle, der ikke deltager i redningsarbejdet. Farlige forbrændingsprodukter kan indeholde: En kompleks blanding af luftbårne faste og flydende partikler og gasser (røg). Kulilte. Uidentificerede organiske og uorganiske forbindelser. Brandfarlige dampe kan være til stede også ved temperaturer under flammepunktet.

5.3 Anvisninger for brandmandskab

Særlige personlige værnemidler, der skal bæres af brandmandskabet : Passende beskyttelsesbeklædning inklusive kemisk resistente handsker skal bæres; kemibeskyttelsesdragt er anbefalet, hvis stor kontakt med spildt produkt forventes. Selvstændigt åndedrætsværn skal bruges ved brande i lukkede rum. Vælg brandmandstøj som er godkendt til relevante standarder (f.eks. Europas: EN469).
Specifikke slukningsmetoder : Brandslukningsforanstaltningerne skal være hensigtsmæssige i forhold til lokale omstændigheder og det omgivne miljø.
Yderligere oplysninger : Hold nærliggende beholdere afkølet ved oversprøjtning med vand.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld**6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer**

- Sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personer :
- 6.1.1 For ikke redningsmandskab
Evakuer personale til sikre områder.
Inhaler ikke dampe.
Elektrisk udstyr må ikke betjenes.
 - 6.1.2 For redningsmandskab:
Inhaler ikke dampe.
Elektrisk udstyr må ikke betjenes.

6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

- Miljøbeskyttelsesforanstaltninger :
- Stands lækager - så vidt muligt uden personlig risiko. Fjern alle mulige antændelseskilder i det omgivende område. Inddæm området på hensigtsmæssig måde for at undgå miljøforurening. Undgå, at produktet spredes eller trænger ind i afløb, grøfter eller vandløb, vha. sand, jord eller andre egnede barrierer. Forsøg at sprede dampen eller rette dens strømning til et sikkert sted, f.eks. vha. tågespray. Tag forholdsregler mod statisk elektricitet. Sørg for elektrisk kontinuitet ved at jordforbinde alt udstyr.

6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

- Metoder til oprydning :
- I forbindelse med store væskeudslip (> 1 tromle) skal det overføres på mekanisk vis, f.eks. med vakuumtruck til en opsamlingskank til genindvinding eller sikker bortskaffelse. Skyl ikke restprodukt væk med vand. Opbevar det som forurenede affald. Lad restproduktet fordampe, eller opsug det med et egnet absorberende materiale, og bortskaf det på sikker vis. Fjern forurenede jord, og bortskaf den på sikker vis. Undgå at produktet spredes sig eller kommer i afløb, grøfter eller vandløb ved hjælp af sand, jord eller andre egnede barrierer.
- I forbindelse med små væskeudslip (< 1 tromle) skal det overføres på mekanisk vis til en afmærket beholder, der kan forsegles, til produktgenindvinding eller sikker bortskaffelse. Lad restproduktet fordampe, eller opsug det med et egnet absorberende materiale, og bortskaf det på sikker vis. Fjern forurenede jord, og bortskaf den på sikker vis.
- Relevant lokal og international lovgivning skal overholdes. Undgå kontakt med hud, øjne og tøj. Evakuer arealet for uvedkommende personer. Forurenede område skal udluftes grundigt. Hvis der forekommer kontaminering af arbejdsstedet, kan afhjælpning kræve ekspertrådgivning.

Sørg for elektrisk kontinuitet ved at dæmpe alt udstyr samt oprette jordforbindelse til det.

Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet.

6.4 Henvisning til andre punkter

For vejledning i valg af åpersonlige værnemidler se kapitel 8 i dette sikkerhedsdatablad., Underret myndighederne, hvis der er risiko for eksponering over for offentligheden eller miljøet., For vejledning om afskaffelse af spildt produkt se kapitel 13 i dette sikkerhedsdatablad., Når større udslip ikke kan inddæmmes, skal de lokale myndigheder underrettes.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

Generelle forholdsregler : Undgå indånding af eller kontakt med materialet. Brug det kun i godt ventilerede områder. Skyl grundigt efter håndtering. Information om valg af personligt sikkerhedsudstyr kan ses i kapitel 8 i dette sikkerhedsdatablad. Brug informationen i dette datablad som input til en risikovurdering af de lokale forhold for at identificere de rette metoder til sikker håndtering, opbevaring og bortskaffelse af dette materiale. Lufttør forurenede tøj i et velventileret område før vask. Bortskaf forurenede klude eller rengøringsmateriale på korrekt vis for at undgå brand. Undgå at spilde. Forurenede læderartikler, deriblandt sko, kan ikke dekontamineres og bør destrueres for at undgå fortsat brug. For yderligere anvisninger om håndtering, overførsel af produkt, opbevaring og tankrensning kontakt leverandøren.

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Råd om sikker håndtering : Undgå indånding af damp og/eller tåge. Undgå langvarig eller gentagen kontakt med huden. Sluk åben ild. Rygning forbudt. Fjern antændelseskilder. Undgå gnister. Brug lokal udsugningsventilation, hvis der er risiko for inhalering af dampe, tåger eller aerosoler. Tanke skal inddæmmes (sikres). Der må ikke spises eller drikkes under brugen. Overhold alle love og bekendtgørelser med hensyn til håndtering og opbevaring.

Dampene er tungere end luft og kan spredes langs gulv og jord. Mulighed for antændelse andetsteds.

Overførelse af produkt : Undgå at stænke ved påfyldning. Hold beholderne lukkede, når de ikke er i brug. Vent 2 minutter efter fyldning af tanken (for tanke som dem på tankvogne) før åbning af luger eller mandehuller. Vent 30 minutter efter påfyldning af tanken (for større opbevaringstanke) før åbning af luger eller mandehuller. Brug IKKE trykluft til påfyldning, aftapning eller håndtering.

Selv med korrekt jording og tilslutning kan dette materiale stadig akkumulere en elektrostatisk ladning. Hvis tilstrækkelig ladning får lov til at akkumulere, kan der forekomme elektrostatiske udladninger og antændelse af brændbare luftdampblandinger. Vær opmærksom på håndtering der kan give anledning til yderligere farer, som skyldes akkumulering af statisk elektricitet. Disse omfatter, men er ikke begrænset til, pumpning (især turbulent strømning), blanding, filtrering, sprøjt ved påfyldning, rengøring og fyldning af tanke og beholdere, prøvetagning, tankomkobling, måling, betjening af vakuumtankvogn og mekaniske bevægelser. Disse aktiviteter kan føre til statiske udladninger eksempelvis gnistdannelse. Begræns linjehastighed under pumpning for at undgå dannelse af elektrostatisk udladning (≤ 1 m/s indtil opfyldningsrøret er nedsænket til to gange dets diameter, derefter ≤ 7 m/s). Undgå at sprøjte ved påfyldning.

Jævnfør vedledningen under afsnittet om håndtering.

Brandklasse : III-1

7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Andre oplysninger : Opbevaring af tønder og mindre beholdere: Tromler må højst stables til en højde af 3. Benyt korrekt mærkede beholdere, der kan lukkes. Skal opbevares i et inddæmmet (sikret) godt ventileret område, væk fra sollys, antændelseskilder og andre varmekilder. Tankopbevaring: Tanke skal være specialdesignede til opbevaring af dette produkt. Tanke skal inddæmmes (sikres). Placer ikke tanke i nærheden af varme og andre antændingskilder. Rengøring, inspektion og vedligeholdelse af lagertanke er en opgave for specialister og fordrer overholdelse af strenge procedurer og forholdsregler. Dampen er tungere end luft. Pas på akkumulering i fordybninger og trange rum. Elektrostatiske ladninger vil blive dannet under pumpning. Elektrostatiske udladninger kan forårsage brand. Elektrisk kontinuitet bør sikres ved tilslutning og jordforbindelse (jording) af alt udstyr for at reducere risikoen. Dampene i opbevaringsbeholderens hovedrum kan ligge inden for det brændbare/eksplosive område, og kan dermed være brandfarlige. Se afsnit 15 for yderligere specifik lovgivning, der dækker emballering og opbevaring af dette produkt.

- Pakkemateriale : Passende materiale: Anvend mildt stål, rustfrit stål til beholdere eller beholderforinger., Aluminium kan også benyttes, hvor det ikke udgør en unødvendig brandfare., Eksempler på egnede materialer er: Polyethylen med høj densitet (HDPE), polypropylen (PP), og Viton (FKM), som er blevet testet specifikt for kompatibilitet med dette produkt., Til beholderbeklædninger skal der benyttes aminaddukthærdet epoxymaling., Til tætninger og pakninger skal der benyttes: grafit, PTFE, Viton A, Viton B.
Upassende materiale: Nogle syntetiske materialer kan være uegnede til visse beholdere eller indvendige beklædninger afhængigt af materialets specifikationer og tilsigtede anvendelse. Følgende er eksempler på materialer, der bør undgås: naturgummi (NR), nitrilgummi (NBR), ethylen-propylengummi (EPDM), polymethylmethacrylat (PMMA), polystyren, polyvinylchlorid (PVC) og polyisobutylen., Visse kan dog være egnede til handskematerialer.
- Beholder: : Undgå at skære, bore, slibe, svejse eller foretage lignende arbejde på eller i nærheden af beholdere. Beholdere kan indeholde eksplosive dampe, selv hvis de er tomme.

7.3 Særlige anvendelser

- Særlige anvendelser : Ikke relevant

Se yderligere referencer der anviser praksis for sikker håndtering af væsker, som er statiske akkumulatorer: American Petroleum Institute 2003 (Protection Against Ignitions Arising out of Static, Lightning and Stray Currents - beskyttelse mod antændinger grundet statisk elektricitet, lyn og lækstrøm) eller National Fire Protection Agency 77 (Recommended Practices on Static Electricity - anbefalet praksis vedrørende statisk elektricitet).
IEC TS 60079-32-1 : Elektrostatiske farer, vejledning

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1 Kontrolparametre

Grænseværdier for erhvervsmæssig eksponering

Ikke etableret.

Biologiske arbejdshygiejniske grænseværdier

Ingens biologisk grænse tildelt.

Afledte nuleffektniveauer (DNEL) i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006:

Der er ikke fastslået nogen afledte antal af virkningsniveauer (DNEL).

Beregnet nuleffektkoncentration (PNEC) i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006:

Stoffet er et kulbrinte med en kompleks, ukendt eller varierende sammensætning. Traditionelle metoder til afledning af PNEC'er er ikke passende, og det er ikke muligt at identificere en enkelt typisk PNEC for sådanne stoffer.

Måle metoder

Overvågning af koncentrationen af stoffer i arbejdernes åndedrætszoner eller på arbejdsstedet generelt kan være nødvendig for at bekræfte, at grænseværdierne for erhvervsmæssig eksponering overholdes, og at eksponeringsforanstaltningerne er tilstrækkelige. For nogle stoffers vedkommende kan biologisk overvågning også være nødvendig.

Validerede eksponeringsmålemetoder bør anvendes af en kompetent person, og prøver analyseres af et akkrediteret laboratorium.

Der er anført eksempler på kilder til anbefalede luftovervågningsmetoder nedenfor. Leverandøren kan også kontaktes. Der kan være yderligere tilgængelige nationale metoder.

National Institute of Occupational Safety and Health (NIOSH), USA: Manual of Analytical Methods
<http://www.cdc.gov/niosh/>

Occupational Safety and Health Administration (OSHA), USA: Sampling and Analytical Methods
<http://www.osha.gov/>

Health and Safety Executive (HSE), UK: Methods for the Determination of Hazardous Substances
<http://www.hse.gov.uk/>

Institut für Arbeitsschutz Deutschen Gesetzlichen Unfallversicherung (IFA), Germany.
<http://www.dguv.de/inhalt/index.jsp>

L'Institut National de Recherche et de Sécurité, (INRS), France <http://www.inrs.fr/accueil>

8.2 Eksponeringskontrol

Tekniske foranstaltninger Det nødvendige beskyttelsesniveau og reguleringstypen vil variere afhængigt af de potentielle eksponeringsforhold. Vælg metoder på basis af en risikovurdering af de lokale forhold. Passende forholdsregler omfatter:

Brug så vidt muligt forseglede systemer.

Tilstrækkelig eksplosionssikker ventilation til regulering af koncentrationer i luften under de retningsgivende grænseværdier.

Ventilation med lokal udsugning anbefales.

Nødbruser og øjenskylle faciliteter til brug i nødstilfælde.

Generel information:

Sørg altid for god personlig hygiejne, såsom at vaske hænder efter håndtering af materialet og før spisning, drikning, og/eller rygning. Vask jævnligt arbejdstøj og beskyttelsesudstyr for at fjerne forurenende stoffer. Kasser forurenede tøj og fodtøj, der ikke kan rengøres. Sørg for at der altid er rent og ryddeligt.

Definer procedurer for sikker håndtering og opretholdelse af kontroller.

Uddan og træn medarbejdere i de farer og kontrolforanstaltninger, der er relevante for normale aktiviteter i forbindelse med dette produkt.

Sørg for passende valg, test og vedligeholdelse af udstyr, der anvendes til at kontrollere eksponering, fx personlige værnemidler og punktudsugning.

Kør systemerne ned forud for åbning og vedligeholdelse af udstyret.

Opbevar udfod forseglet indtil bortskaffelse eller senere genbrug.

Må ikke indtages. Ved indtagelse søg omgående lægehjælp.

Personlige værnemidler

Personligt sikkerhedsudstyr skal overholde de anbefalede nationale standarder. Få oplysninger om

dette hos leverandøren af sikkerhedsudstyret.

Oplysningerne er lavet under hensyntagen til PV-direktivet (Rådets direktiv 89/686/EØF) og CEN Europæiske Komité for Standardisering (CEN) standarder.

Beskyttelse af øjne : Hvis materialet håndteres på en sådan måde, at det kan sprøjte ind i øjnene, anbefales det at benytte beskyttelsesbriller.
Hvis en lokal risikovurdering fastslår det, er kemiske beskyttelsesbriller muligvis ikke påkrævet, og sikkerhedsbriller kan yde tilstrækkelig øjenbeskyttelse.

Godkendt i henhold til EU-standardEN166.

Beskyttelse af hænder

Bemærkninger : Hvis det er uundgåeligt at produktet kommer i kontakt med hænderne kan godkendte handsker (eks. i henhold til følgende EU standard: EN374 eller US standard F739) af følgende materialer anvendes: Langtids beskyttelse: Nitril-gummi. Korttids beskyttelse: Neopren-gummi. PVC For løbende kontakt anbefaler vi handsker med gennembrudstid på over 240 minutter med præference for > 480 minutter, hvor egnede handsker kan identificeres. For korttids/stænkbeskyttelse anbefaler vi det samme, men erkender, at egnede handsker, der tilbyder dette niveau af beskyttelse, muligvis ikke er til rådighed, og i dette tilfælde er en lavere gennembrudstid måske acceptabelt, så længe passende vedligeholdelse og udskiftningsregimer følges. Handsketykkelse er ikke en god indikator for handskeresistens over for et kemikalie, eftersom den afhænger af den nøjagtige sammensætning af handskematerialet. En handskes egnethed eller holdbarhed afhænger af anvendelsen, f.eks. hyppighed og varighed af kontakt, handskematerialets modstandsdygtighed over for kemikalier, fingerfærdighed. Søg altid vejledning hos handskelieferandørerne. Kontaminerede handsker skal udskiftes. Personlig hygiejne er et centralt element i effektiv håndpleje. Handskermå kun bæres på rene hænder. Efter brug af handsker skal hænderne vaskes og tørres grundigt. Det anbefales at påføre en uparfumeret fugtighedscreme.

Beskyttelse af hud og krop : Kemikalieresistente handsker, støvler og forklæde (hvor der er risiko for stænk).

Åndedrætsværn : Hvis de tekniske foranstaltninger ikke kan holde koncentrationen af produkt i luften under et niveau, hvor de ansattes helbred ikke påvirkes skal der anvendes åndedrætsværn.
Kontroller med leverandørerne af åndedrætsværn.

Hvor filtermasker kan anvendes: Brug en passende kombination af filter og maske.
Hvor filtermasker ikke kan anvendes (f.eks. højekoncentrationer eller i lukkede rum) anvend egnet trykluffforsynet åndedrætsværn.
Alle åndedrætsværn og brugen heraf skal være i overensstemmelse med lokale bestemmelser.

Vælg et filter, der er egnet til både partikler og organiske gasser og dampe (kogepunkt >65°C) (149 °F) i henhold til EN14387.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Generelle anvisninger : Lokale vejledninger om emissionsgrænser for flygtige stoffer skal overholdes ved udledning af udsugningsluft. Minimer miljøudslip. Der skal udføres en miljøvurdering for at sikre overensstemmelse med lokal miljølovgivning. Oplysninger om forholdsregler for udslip ved uheld findes i afsnit 6.
Der skal tages passende forholdsregler for at opfylde relevante krav til miljøbeskyttelse. Følg anvisningerne i afsnit 6 for at undgå forurening af miljøet. Undgå om nødvendigt at udlede ikke opløst materiale til spildevandet. Spildevand skal behandles i rensningsanlæg før udledning til overfladevand.

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber

9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Udseende : Flydende.

Farve : Ufarvet

Lugt : Ikke anvendelig

Lugttærskel : Ingen data til rådighed

pH-værdi : Ikke relevant

Smeltepunkt/frysepunkt : Ingen data til rådighed

Kogepunkt/Kogepunktsinterval : 150 - 380 °C

Flammepunkt : >= 61 °C

Fordampningshastighed : Ingen data til rådighed

Højeste eksplosionsgrænse : 5 %(V)

SIKKERHEDSDATABLAD

Forordning 1907/2006/EF

GTL

Udgave 2.5

Revisionsdato 21.03.2018

Trykdato 22.03.2018

Laveste eksplosionsgrænse	: 0,5 %(V)
Damptryk	: <= 0,4 kPa (38 °C)
Relativ dampvægtfylde	: Ingen data til rådighed
Relativ massefylde	: Ingen data til rådighed
Massefylde	: 760 - 780 kg/m ³ (15 °C)
Opløselighed	
Vandopløselighed	: ubetydelig
Opløselighed i andre opløsningsmidler	: Ingen data til rådighed
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand	: log Pow: > 6
Selvantændelsestemperatur	: ca. 210 °C
Dekomponeringstemperatur	: Ingen data til rådighed
Viskositet	
Viskositet, kinematisk	: 3,5 - 3,8 mm ² /s (40 °C)

9.2 Andre oplysninger

Ledningsevne	: Lav konduktivitet: < 100 pS/m, Dette materiales konduktivitet gør det til en statisk akkumulator., En væske betragtes typisk som ikke-ledende, hvis dens ledningsevne er under 100 pS/m, og betragtes som halvledende, hvis dens ledningsevne er under 10 000 pS/m., Uanset om en væske er ikke-ledende eller halvledende, er forholdsreglerne de samme., En række faktorer, for eksempel væsketemperatur, tilstedeværelsen af forurenende stoffer, og antistatiske tilsætningsstoffer kan have stor indflydelse på ledningsevne i en væske.
--------------	--

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Produktet udgør ikke nogen yderligere reaktivetsfare i tillæg til dem, der er anført i det følgende underafsnit.

10.2 Kemisk stabilitet

Ingen farlige reaktioner forventes, når de håndteres og opbevares i henhold til bestemmelserne.

10.3 Risiko for farlige reaktioner

Farlige reaktioner : Reagerer med kraftige oxidationsmidler.

10.4 Forhold, der skal undgås

Forhold, der skal undgås : Undgå varme, gnister, åben ild og andre antændingskilder.

Under nogle omstændigheder kan produktet antænde grundet statisk elektricitet.

10.5 Materialer, der skal undgås

Materialer, der skal undgås : Stærke oxidationsmidler.

10.6 Farlige nedbrydningsprodukter

Farlige nedbrydningsprodukter : Det forventes ikke, at der dannes farlige dekomponeringsprodukter under normal opbevaring. Termisk nedbrydning er yderst afhængig af forholdene. Der udvikles en kompleks blanding af luftbårne faststoffer, væske og gasser, inklusive kulilte, kuldioxid, sulfuroxider og uidentificerede organiske forbindelser, når dette materiale undergår forbrænding, termisk nedbrydning eller oxideringsnedbrydning.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1 Oplysninger om toksikologiske virkninger

Grundlag for vurdering : Den anførte information er baseret på produktdata, en viden om komponenterne og lignende produkters toksikologi.

Oplysninger om sandsynlige eksponeringsveje : Indånding er den primære eksponeringsform.

Akut toksicitet

Produkt:

Akut oral toksicitet : LD 50 rotte: > 5.000 mg/kg
Bemærkninger: Lav giftighed:
Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Akut toksicitet ved indånding : Bemærkninger: Lav toksicitet ved indånding.
Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Akut dermal toksicitet : LD 50 kanin: > 2.000 mg/kg
Bemærkninger: Lav giftighed:
Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Hudætsning/-irritation**Produkt:**

Bemærkninger: Lettere hudirritation., Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Alvorlig øjenskade/øjenirritation**Produkt:**

Bemærkninger: Lettere øjenirritation., Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering**Produkt:**

Forsøgsmetod: Hudoverfølsomhed

Bemærkninger: Ikke allergifremkaldende., Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Forsøgsmetod: Overfølsomhed for åndedrætssystemet

Bemærkninger: Ikke allergifremkaldende., Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Kimcellemutagenicitet**Produkt:**

: Bemærkninger: Ikke-mutagent

Kræftfremkaldende egenskaber**Produkt:**

Bemærkninger: Ikke kræftfremkaldende., Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Materiale	GHS/CLP Kræftfremkaldende egenskaber Klassificering
Destillater (Fischer-Tropsch) C8-26 - Forgrenet og lineær	Ingen kræftfremkaldende klassifikation

Reproduktionstoksicitet**Produkt:**

: Bemærkninger: Er ikke giftig for udviklingen., Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke

anses for at være opfyldt., Nedsætter ikke forplantningsevnen.

Enkel STOT-eksponering

Produkt:

Bemærkninger: Indånding af dampe kan forårsage irritation af åndedrætssystemet., Høje koncentrationer kan påvirke centralnervesystemet, hvilket kan medføre hovedpine, svimmelhed og kvalme.

Gentagne STOT-eksponeringer

Produkt:

Bemærkninger: Gentagen udsættelse kan give tør eller revnet hud.

Aspiration giftighed

Produkt:

Aspiration ind i lungerne ved indtagelse eller opkastning kan forårsage kemisk lungebetændelse, som kan medføre døden.

Yderligere oplysninger

Produkt:

Bemærkninger: Klassifikationer fra andre myndigheder i henhold til forskellige regelsæt kan eksistere.

Oversigt over evalueringen af CMR-egenskaber

Kimcellemutagenitet-
Vurdering : Dette produkt opfylder ikke kriterierne for klassificering i kategorier 1A/1B.

Kræftfremkaldende
egenskaber - Vurdering : Dette produkt opfylder ikke kriterierne for klassificering i kategorier 1A/1B.

Reproduktionstoksicitet -
Vurdering : Dette produkt opfylder ikke kriterierne for klassificering i kategorier 1A/1B.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1 Toksicitet

Grundlag for vurdering : Der er ikke fastlagt økotoksikologiske data specifikt for dette produkt.
Den anførte information er baseret på viden om komponenterne og lignende produkters økotoksikologi.

Medmindre andet er angivet, er de præsenterede data repræsentative for produktet som en helhed, snarere end for en enkelt/enkelte komponent/-er.

Produkt:

Toksicitet overfor fisk (Akut toksicitet)	: Bemærkninger: LL/EL/IL50 > 100 mg/l Ikke giftig: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Toksicitet for skaldyr (Akut toksicitet)	: Bemærkninger: LL/EL/IL50 > 100 mg/l Ikke giftig: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Toksicitet for alger og vandplanter (Akut toksicitet)	: Bemærkninger: LL/EL/IL50 > 100 mg/l Ikke giftig: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Toksicitet overfor fisk (Kronisk toksicitet)	: Bemærkninger: NOEC/NOEL forventes at være > 100 mg/l
Toksicitet for skaldyr (Kronisk toksicitet)	: Bemærkninger: NOEC/NOEL forventes at være > 10 - <=100 mg/l
Toksicitet for mikroorganismer (Akut toksicitet)	: Bemærkninger: LL/EL/IL50 > 100 mg/l Ikke giftig: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

12.2 Persistens og nedbrydelighed**Produkt:**

Biologisk nedbrydelighed	: Bemærkninger: Let bionedbrydelig.
--------------------------	-------------------------------------

12.3 Bioakkumuleringspotentiale**Produkt:**

Bioakkumulering	: Bemærkninger: Indeholder bestanddele, der kan bioakkumulere
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand	: log Pow: > 6

12.4 Mobilitet i jord**Produkt:**

Mobilitet	: Bemærkninger: Store mængder kan trænge ned i jorden og forurene grundvandet., Flyder på vand., Fordamper delvist fra vand- eller jordoverflader, men en væsentlig andel vil være
-----------	--

tilbage efter en dag.

12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Produkt:

Vurdering : Stoffet opfylder ikke alle screeningskriterierne for persistens, bioakkumulation og toksicitet og anses således ikke for at være PBT eller vPvB.

12.6 Andre negative virkninger

Produkt:

Yderligere økologisk information : Film, der dannes på vand, kan påvirke iltoverførsel og beskadige organismer.

PUNKT 13: Bortskaffelse

13.1 Metoder til affaldsbehandling

Produkt : Genindvind eller genbrug om muligt.
Dem, der skaber affaldet, er ansvarlige for at fastslå affaldets giftighed og fysiske egenskaber, så der kan opnås korrekt affaldsklassifikation og bortskaffelsesmetode i overensstemmelse med gældende bestemmelser.
Affald stammende fra spild eller tankrensning skal bortskaffes i overensstemmelse med gældende bestemmelser ved aflevering på kommunal modtagestation.
Bortskaffes ikke i miljøet, i kloaker eller i vandløb.
Bortskaf ikke tankens vandrester ved dræning direkte ned i jorden.

Forurennet emballage : Send tromler til genindvinding eller til skrothandler.
Dræn beholder grundigt.
Efter dræning, udluft på et sikkert sted væk fra gnister og ild.
Rester kan udgøre en eksplosionsfare.
Undgå at punktere, skære i eller svejse på tromler, som ikke er rene.
Overhold gældende lovgivning om genbrug og bortskaffelse.
Sørg for, at affaldsbeholdere ikke forurener jord, vand eller miljø.

Lokal lovgivning
Bemærkninger : EU's renovationsregler (EWC):
13 07 01 fyringsolie og diesel.
Bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med gældende regionale, nationale og lokale love og bestemmelser.
Det er altid slutbrugerens ansvar at forestå affaldsklassificering.

PUNKT 14: Transportoplysninger**14.1 UN-nummer**

ADR	: Ikke reguleret som farligt gods
RID	: Ikke reguleret som farligt gods
IMDG	: Ikke reguleret som farligt gods
IATA	: Ikke reguleret som farligt gods

14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)

ADR	: Ikke reguleret som farligt gods
RID	: Ikke reguleret som farligt gods
IMDG	: Ikke reguleret som farligt gods
IATA	: Ikke reguleret som farligt gods

14.3 Transportfareklasse(r)

ADR	: Ikke reguleret som farligt gods
RID	: Ikke reguleret som farligt gods
IMDG	: Ikke reguleret som farligt gods
IATA	: Ikke reguleret som farligt gods

14.4 Emballagegruppe

ADR	: Ikke reguleret som farligt gods
RID	: Ikke reguleret som farligt gods
IMDG	: Ikke reguleret som farligt gods
IATA	: Ikke reguleret som farligt gods

14.5 Miljøfarer

ADR	: Ikke reguleret som farligt gods
RID	: Ikke reguleret som farligt gods
IMDG	: Ikke reguleret som farligt gods

14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren

Bemærkninger	: Der refereres til kapitel 7, Håndtering og opbevaring, for specielle forholdregler som brugere skal være opmærksomme på i forbindelse med transport.
--------------	--

14.7 Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ikke relevant for produktet, som det leveres. MARPOL Annex 1 regler gælder for bulktransport med skib.

Yderligere information	: MARPOL Annex 1 regler gælder for bulktransport med skib. For forsendelse i bulk mængder er dette produkt klassificeret under Bilag I (Gasolie). Dette materiale er ikke reguleret af ADR, RID og overholder ikke kriterierne i klasse 3 for ADN-bestemmelser iht. afsnit 2.2.3.1.1 (note 1) og underafsnit 32.2.5 i afsnit III i Manual of Tests and Criteria.
------------------------	--

PUNKT 15: Oplysninger om regulering**15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed,**

sundhed og miljø

REACH - Fortegnelse over stoffer, der kræver
godkendelse (Bilag XIV) : Produktet er ikke underlagt nogen
instanser under REACH.

Andre regulativer : Informationen om lovgivning er ikke fyldestgørende. Anden
regulering af dette materiale kan forekomme.

Indeholder komponent(er) med begrænset brug i forbindelse
med unge mennesker.

Indeholder komponent(er) der kan være sundhedsskadelige
for gravide kvinder, og som kan skade barnet under graviditet.

Komponenterne for dette produkt er rapporteret i de følgende lagerlister:

DSL	: Alle komponenter på listen eller polymere fritaget.
TSCA	: Alle komponenter på listen eller polymere fritaget.
AICS	: Alle komponenter på listen eller polymere fritaget.
IECSC	: Alle komponenter på listen eller polymere fritaget.
PICCS	: Alle komponenter på listen eller polymere fritaget.

15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering

Der blev foretaget en kemisk sikkerhedsvurdering af dette stof.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Nøgle til/forklaring på
forkortelser brugt i dette
sikkerhedsdatablad : De almindelige forkortelser og akronymer, der anvendes i
dette dokument kan slås op i referencelitteratur (f.eks.
videnskabelige ordbøger) og/eller websteder.

ACGIH = Det amerikanske regerings råd for industriel
hygiejne (American Conference of Governmental Industrial
Hygienists)

ADR = Den europæiske konvention om international transport
af farligt gods ad vej

AICS = Det australske register af kemiske stoffer (Australian
Inventory of Chemical Substances)

ASTM = Det amerikanske selskab for test og materialer
(American Society for Testing and Materials)

BEL = Biologisk grænseværdi (Biological exposure limits)

BTEX = Benzen, toluen, ethylbenzen, xylener (Benzene,
Toluene, Ethylbenzene, Xylenes)

CAS = Chemical Abstracts Service

CEFIC = Den europæiske Kemikalie Industri Forening
(European Chemical Industry Council)

CLP = Klassifikation, mærkning og emallering (Classification
Packaging and Labelling)

COC = Cleveland Open-Cup
DIN = Deutsches Institut für Normung
DMEL = Beregnet minimum effekt niveau (Derived Minimal Effect Level)
DNEL = Beregnet non effekt niveau (Derived No Effect Level)
DSL = Den canadiske liste af stoffer (Canada Domestic Substance List)
EC = Europa Kommissionen (European Commission)
EC50 = Effektiv koncentration 50 (Effective Concentration fifty)
ECETOC = Det europæiske center for økotoxicitet og toksicitet af kemikalier (European Center on Ecotoxicology and Toxicology Of Chemicals)
ECHA = Det Europæiske Kemikalie Agentur (European Chemicals Agency)
EINECS = Det europæiske register af eksisterende kommercielle kemikalier (The European Inventory of Existing Commercial chemical Substances)
EL50 = Effektiv niveau 50 (Effective Level fifty)
ENCS = Det japanske register for eksisterende og nye kemikalier (Japanese Existing and New Chemical Substances Inventory)
EWC = Europæisk affaldskode (European Waste Code)
GHS = Det Globale harmoniserede system for klassifikation af kemikalier (Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals)
IARC = Det Internationale Agentur for Kræft Forskning (International Agency for Research on Cancer)
IATA = Internationale luftfartsforening for farlig godstransport (International Air Transport Association)
IC50 = Inhibitor koncentration 50 (Inhibitory Concentration fifty)
IL50 = Inhibitor niveau 50 (Inhibitory Level fifty)
IMDG = Farlig gods for søtransport (International Maritime Dangerous Goods)
INV = Det kinesiske register af kemikalier (Chinese Chemicals Inventory)
IP346 = Test metode nr. 346 fra Institute of Petroleum til fastsættelse af polycykliske aromater ekstraherbar i DMSO.
KECI = Det koreanske register af eksisterende kemikalier (Korea Existing Chemicals Inventory)
LC50 = Dødelig koncentration 50 (Lethal Concentration fifty)
LD50 = Dødelig dose halvtreds procent. (Lethal Dose fifty per cent.)
LL/EL/IL = Letal last/Effektiv last/Inhibitorisk last
LL50 = Dødelig niveau 50 (Lethal Level fifty)
MARPOL = Den internationale konvention for forebyggelse mod forurening fra skibe (International Convention for the Prevention of Pollution From Ships)
NOEC/NOEL = Ingen observeret koncentration/ ingen observeret niveau (No Observed Effect Concentration / No Observed Effect Level)
OE_HP V = Erhvervsmæssig eksponering - Høje

produktionsvolumener
 PBT = Persistent, bioakkumulativ og toksisk (Persistent, Bioaccumulative and Toxic)
 PICCS = Det philippinske register af stoffer og materialer (Philippine Inventory of Chemicals and Chemical Substances)
 PNEC = forventet nuleffektkoncentration
 REACH = Registrering Evaluering og Authorisation af Kemikalier (Registration Evaluation And Authorisation Of Chemicals)
 RID = Regler om international transport af farligt gods med jernbane
 SKIN_DES = Skin Designation
 STEL = Korttids grænseværdi (Short term exposure limit)
 TRA = målrettet risikovurdering
 TSCA = Den amerikanske kemikalie lovgivning (US Toxic Substances Control Act)
 TWA = Gennemsnitsværdi taget over tid (Time-Weighted Average)
 vPvB = meget persistent og meget bioakkumulativ (very Persistent and very Bioaccumulative)

Yderligere oplysninger

Rådgivning om oplæring/instruktion : Sørg for tilstrækkelig information, instruktion og uddannelse til brugerne.

Andre oplysninger : Dette produkt må kun anvendes i lukkede systemer.

Stoffet opfylder ikke alle screeningskriterierne for persistens, bioakkumulation og toksicitet og anses således ikke for at være PBT eller vPvB.

En lodret streg (|) i venstre margin indikerer en ændring i forhold til den foregående version.

Kilder til de vigtigste data, der er anvendt ved udarbejdelsen af sikkerhedsdatabladet : De angivne data er fra, men ikke begrænset til, en eller flere informationskilder (f.eks. toksikologiske data fra Shell Health Services, materialeleverandørers data, CONCAWE, EU's IUCLID-database, EF-forordning 1272/2008 osv.).

Identificeret brug i henhold til brugsdeskriptorsystemet
Anvendelser – Arbejder

SIKKERHEDSDATABLAD

Forordning 1907/2006/EF

GTL

Udgave 2.5

Revisionsdato 21.03.2018

Trykdato 22.03.2018

Titel : - Industri
Tilberedning og (om-)emballering af stoffer og blandinger
Anvendelse som brændstof

Anvendelser – Arbejder

Titel : - Håndværk
Anvendelse som brændstof

Anvendelser – Forbruger

Titel : - forbruger
Anvendelse som brændstof

Denne information er baseret på vores nuværende viden og har kun til formål at beskrive produktet i henhold til sundhed, sikkerhed og miljømæssige krav. Det skal derfor ikke opfattes som en garanti for nogen specifik produktegenskab.